

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/27/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7716203121
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7716203121.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Maximovej a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu: V., právne zastúpený: JUDr. Jaroslava Oravcová, advokátka so sídlom Dobrianskeho 1651, Vranov nad Topľou, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Bratislava, Kubániho 16, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce z 12. septembra 2019, č. k. 14C/14/2019-97

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanému priznáva náhradu trov celého konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom zamietol žalobu a žalovanému priznal proti žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške 100%.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému zaplatiť mu sumu 1.707,89 Eur s prísl. a nahradiť mu trovy konania. Skutkovo žalobca žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 6.8.2008 zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300011666, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru v celkovej výške úveru 1.327,75 Eur (40.000,- Sk), s výškou úrokovej sadzby 64,13 % ročne, s RPMN 60,90 %, pri zmluvnej odmene 1.276,10 Eur (38.444,- Sk), výškou mesačnej splátky 72,33 Eur (2.179,- Sk), počtom mesačných splátok 36, revolving v sume 729,07 Eur (21.964 Sk) pri ročnom úroku 65,93%, predpokladanej RPMN 56,45% a pri zmluvnej odmene z každého revolvingu 1.006,84 Eur (30.332 Sk), pri celkovej čiastke splatnej dlžníkom (žalobcom, pozn. odvolacieho súdu) 2.603,86 Eur (78.444,- Sk), pričom táto zmluva podľa žalobcu nie je v súlade s právnou ochranou spotrebiteľa a so zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V zmluve je nesprávne uvedený údaj o ročnej úrokovej sadzbe 64,13% a 65,93% ročne, čo hrubo odporuje dobrým mravom, a preto je zmluva v tejto časti podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Žalovaný porušil § 4 ods. 2 písm. g) a i) zák. č. 258/2001 Z. z., pretože v zmluve neuviedol konečnú splatnosť úveru a spôsob započítania splátky úveru na istinu, úroky a poplatky, čo spôsobuje, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Z tohto dôvodu mal povinnosť platiť úver len do výšky skutočnej istiny, ktorá sa rovná sume skutočne poskytnutého úveru 2.056,83 Eur. Pretože žalovanému zaplatil sumu 3.764,72 Eur, domáha sa rozdielu, teda toho, o čo zaplatil viac, teda 1.707,89 Eur z titulu bezdôvodného obohatenia.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a právnom posúdení veci podľa ust. § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 456 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) dospel k záveru, že medzi stranami došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, prihliadol

na námietku premlčania vznesenú žalovaným a nárok žalobcu vyhodnotil ako premlčaný. Konštatoval, že podľa ustálenej judikatúry (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1MCdo/16/2011) objektívna a subjektívna premlčacia doba plynú samostatne, pokiaľ však skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vzneseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo/143/2008, subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemožno prekročiť. Bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatného právneho úkonu vzniká už samotným poskytnutím plnenia. Z toho vyvodil záver, že objektívna trojročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia teda uplynula dňa 7.08.2011. Žaloba, podaná žalobcom na súde dňa 2.3.2016, bola preto podaná po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej doby. Z uvedeného dôvodu tvrdenie žalobcu, že v čase podania žaloby ešte nedošlo k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby považoval za právne bezvýznamné. Súd v prejednávanej veci tiež nezistil také okolnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že zo strany žalovaného išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v plnej výške.

4. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca z odvolacieho dôvodu podľa § 365 písm. f) a h) CSP, t.j. súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a prizná mu náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v rozsahu 100 %, eventuálne rozsudok zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Nesúhlasil s postupom a závermi súdu, ktorými vyhodnotil námietku premlčania. Podľa jeho názoru sú zistenia a závery súdu prvej inštancie, ktorými odôvodnil zamietnutie žaloby, nesprávne a nemajúce oporu v zákone. Namietal, že súd nesprávne počítal plynutie objektívnej premlčacej doby odo dňa podpísania zmluvy, nakoľko bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného vzniklo až prijatím plnenia žalovaným. Záver súdu prvej inštancie o premlčaní nároku žalobcu je tak nesprávny. Argumentoval citujúc ust. § 107 ods. 2 OZ, že objektívna premlčacia doba na premlčanie bezdôvodného obohatenia začína plynúť prijatím každej takejto nedôvodne prijatej platby od momentu, keď ju veriteľ od spotrebiteľa prijal. Uviedol, že z prehľadu splátok, konkrétne z karty klienta preukázal, že sumu 3.764,22 Eur vrátil žalovanému dňa 19.7.2013, kedy uhradil poslednú splátku v prospech žalovaného, a to vo výške 68,94 Eur a 3,56 Eur, a preto od tejto doby začala plynúť objektívna premlčacia doba na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia upravená v ust. § 107 ods. 2 OZ. Túto argumentáciu podporil aj poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/103/2015. Z toho vyvodil záver, že keďže k bezdôvodnému obohateniu došlo 19.7.2013, neuplynula ani 3 - ročná objektívna premlčacia doba, nakoľko žaloba bola podaná 2.3.2016. Konštatoval, že otázka plynutia premlčacej doby bola viackrát riešená judikatúrou súdov SR, kde bolo ustálené plynutie 10 - ročnej premlčacej doby. Podľa jeho názoru konanie subjektu, ktorý dlhodobo a opakovane poskytuje spotrebiteľské úvery, sa nedá označiť ináč ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohateniu tým, že nedáva svoje zmluvy do súladu so zákonom o spotrebiteľských úveroch a požaduje plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Doba počas ktorej žalovaný poskytuje úvery a ich množstvo, vylučujú inú možnosť, ako tú, že žalovaný sa na úkor spotrebiteľov obohacuje úmyselne, minimálne s nepriamym úmyslom. Je vylúčené, aby žalovaný ako profesionál v poskytovaní úverov, nepoznal spotrebiteľské právo. Na podporu tvrdení poukázal a citoval z viacerých rozhodnutí Krajského súdu v Prešove a Žiline. V ďalšej časti sa venoval začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby. Argumentoval, že subjektívna premlčacia doba plynie od vtedy, kedy ten, na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané, skutočne zistí skutkové okolnosti o tom, že môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť skôr, nie ako sa domnieva súd prvej inštancie, že o zákonných nedostatkoch spotrebiteľskej zmluvy sa žalobca mohol dozvedieť z platnej právnej úpravy a takto hájiť svoje práva. Na podporu svojej argumentácie citoval z rozsudku NS SR, sp. zn. 1 Cdo 67/2011, rozsudku NS ČR z 15.6.2010, sp. zn. 21Cdo 3433/2008 a 21Cdo 3434/2008 a rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo 145/2004. Konštatoval, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného. V danom prípade žalobca nevedel, že splátky, ktoré od neho žalovaný prijíma nad výšku istiny, od neho prijíma nezákonne. Žil v omyle, že žalovaný tieto platby prijíma v súlade so zákonom a tento omyl spôsobil žalovaný porušením spotrebiteľského práva, pričom žalobca veril tomu, že pri poskytovaní úveru postupuje s náležitou starostlivosťou podľa zákona. Až z rozsudku Okresného súdu Humenné zo 4. septembra 2014, sp. zn. 6C/1/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 13. októbra 2015, sp. zn. 6Co/285/2014 sa dozvedel, že žalovaný od neho prijímal platby v rozpore so zákonom a že mu predložil na podpis formulárovú spotrebiteľskú zmluvu, ktorá v rozpore

so zákonom vytvárala dojem, že na splátky, na ktoré podľa zákona právo nemal, právo má. Podľa jeho názoru až od tohto momentu začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba. Dospel tak k záveru, že žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia bola podaná v rámci 10 - ročnej objektívnej premlčacej doby, avšak aj v rámci 3 - ročnej objektívnej premlčacej doby, taktiež aj v rámci 2 - ročnej subjektívnej premlčacej doby.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu poprel tvrdenia a odvolacie námietky žalobcu o tom, že súd prvej inštancie mal pri posudzovaní objektívnej premlčacej doby vychádzať z 10 - ročnej objektívnej doby, nakoľko v konaní nebola preukázaná žiadna skutočnosť, že bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a zaviazal žalobcu na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Citoval z komentára Vojčík, P.: Občiansky zákonník - komentár, IURA Edition, 2009, v zmysle ktorého úmysel, či už priamy alebo nepriamy musí smerovať k bezdôvodnému obohateniu a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačilo by teda, kedy povinný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal. V tejto súvislosti poukázal na rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/530/2015, sp. zn. 14Co/637/2015, sp. zn. 16Co/746/2015 a rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/516/2015. Namietal, že žalobca nijako nepreukázal dôvodnosť aplikácie 10 - ročnej premlčacej lehoty, a preto súd prvej inštancie dospel k správne záveru o aplikácii 3 - ročnej premlčacej doby. Poprel tiež tvrdenia žalobcu, že objektívna premlčacia doba sa mala počítať od okamihu poslednej úhrady, pretože takýto záver nemá oporu v žiadnom zákonom ustanovení. V súvislosti so zachovaním subjektívnej premlčacej doby poznamenal, že žalobca mal k dispozícii skutkové okolnosti, na základe ktorých podal žalobu v tomto konaní, už v roku 2014. Záverom vyslovil názor, že nárok je premlčaný v celom rozsahu z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby.

6. Žalobca v odvolacej replike zotrval v podstatnom na svojich predchádzajúcich tvrdeniach o začatí plynutia subjektívnej a objektívnej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia. Na podporu svojich tvrdení o aplikácii 10 - ročnej objektívnej premlčacej doby citoval z viacerých rozhodnutí Krajského súdu v Prešove. Zdôraznil spotrebiteľský charakter prejednávanej veci a v tejto súvislosti uviedol, že v týchto veciach zásada *vigilantibus iura scripta sunt* ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. Na podporu svojich tvrdení citoval z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6M Cdo 9/2012 a rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C -168/05 Mostaza Claro. Záverom skonštatoval, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil na jeho úkor v rozsahu 1.707,89 Eur, čo predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom a revolvingom vo výške 2.056,83 Eur a zaplatenou sumou 3.764,72 Eur a vyslovil presvedčenie, že žaloba bola podaná súčasne v rámci objektívnej ako aj subjektívnej premlčacej doby.

7. Žalovaný v duplike uviedol, že trvá na svojich doterajších tvrdeniach. Zdôraznil, že v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere dňa 6.8.2008 bola maximálna hodnota odplaty za spotrebiteľský úver zákonom regulovaná, čo vedie k tomu, že dodržanie právnej regulácie logicky vylučuje dôvodnosť tvrdení o neplatnosti zmluvy z dôvodu výšky odplaty. Citoval ust. § 53 ods. 6 OZ, ust. § 3 ods. 10, 11 zák. č. 258/2001 Z. z. a § 1 ods. 1 nar. vlády č. 238/2008 Z. z., ktoré v čase uzavretia zmluvy stanovovali výšku odplaty za spotrebiteľský úver. Uviedol, že maximálna výška odplaty za rovnaký spotrebiteľský úver, ako bol poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere (výška úveru, doba splatnosti), bola 112,52%. V prípade úveru podľa zmluvy, z ktorej nároky sú predmetom konania, bola 60,90%. Poukázal aj na inšpekčný záznam Slovenskej obchodnej inšpekcie zo dňa 16.10.2009, ktorého predmetom je záznam o kontrole dodržiavania najvyššej prípustnej hodnoty odplaty v zmysle zák. č. 258/2001 Z. z.. Z neho vyplýva, že v čase uzavretia zmluvy došlo k vykonaniu kontroly 10 námatkovo vybratých zmlúv, pričom podľa kontrolného záveru vo všetkých vybratých prípadoch bola riadne a správne určená RPMN a dodržaná maximálna výška najvyššej prípustnej odplaty. V tejto súvislosti poukázal aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. novembra 2019, sp. zn. 9Co/54/2019, ktorý vo svojom rozhodnutí na tento záznam Slovenskej obchodnej inšpekcie prihliadol. Na základe uvedeného dospel k záveru, že nevznikli, a žalobcom ani nemohli byť preukázané skutočnosti o úmysle žalovaného získať bezdôvodné obohatenie.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadísk odvolaním uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods.

2 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu a pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

9. V odvolaní žalobcom formálne označený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP nebol podopretý konkrétnymi odvolacími námietkami a výhradami, ktoré by poukazovali na nesprávnosť skutkových zistení na podklade vykonaných dôkazov, a tak podľa posúdenia odvolacieho súdu nebol tento ďalší odvolací dôvod žalobcom materiálne, a preto ani procesne účinne uplatnený.

10. Právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu, to zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávne právne posúdenie veci [odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP] je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie); dochádza k nemu vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo ak síce použil správny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo aplikoval na zistený skutkový stav (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

11. Žalobca svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, nastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť právneho záveru súdu prvej inštancie o premlčaní nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobca v podstatnom namieťa, že jeho nárok voči žalovanému nie je premlčaný v subjektívnej dvojročnej ani v objektívnej trojročnej dobe, pričom za nenáležitú označil argumentáciu súdu o začatí plynutia objektívnej premlčacej doby a nesúhlasil s tvrdeniami žalovaného týkajúcich sa dĺžky objektívnej premlčacej doby.

12. Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 OZ). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 OZ).

13. Vzájomný vzťah dvojročnej subjektívnej a trojročnej, resp. desaťročnej objektívnej premlčacej doby je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vznosu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu fakticky došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr, ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr.

14. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie (viď uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 169/2017 a sp. zn. 1 Cdo 67/2011).

15. Zmluva o úvere medzi stranami sporu bola uzavretá 6. augusta 2008. Zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch bol vyhlásený v Zbierke zákonov 14. júna 2001 a dňom jeho uverejnenia platí domnienka, že sa stal známym pre každého, koho sa týka. Treba preto vychádzať z toho, že žalobca v čase uzavretia zmluvy vedel (mal vedieť), že ak v zmluve chýba údaj o výške úroku, konečnej splatnosti úveru, výšky, počtu a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, úver je bezúročný a bez poplatkov. Reálne sa preto dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu dňom, v ktorom zaplatil úrok, ktorý nebol povinný zaplatiť. Aj keď žalobca je spotrebiteľ a nie je znalý práva, došlo by k neprimeranej ochrane jeho práva, pokiaľ by začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na

vydanie bezdôvodného obohatenia bol posunutý na deň, kedy bol vyhlásený rozsudok Okresného súdu Humenné zo 4. septembra 2014, sp. zn. 6C/1/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 13. októbra 2015, sp. zn. 6Co/285/2014, že došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného na jeho úkor.

16. Premietnuté na daný prípad subjektívna premlčacia doba začala plynúť v prípade každej zo splátok zaplatených v období mesiacov máj 2011 až jún 2013 nad rámec poskytnutých peňazí, vrátenia ktorých sa žalobca domáhal, vždy od nasledujúceho plnenia po ich zaplatení žalovanému. Vychádzajúc zo stranami dohodnutej zročnosti splátok vždy k 24. dňu v mesiaci a zo skutočnosti, že splátkou zaplatenou v mesiaci apríl 2011 žalobca svoj úverový záväzok splnil, možno konštatovať v prípade splátky zaplatenej žalobcom v mesiaci máj 2011, že subjektívna dvojročná premlčacia doba pre jej uplatnenie začala plynúť dňa 25.5.2011 a márne uplynula dňa 25.5.2013, nakoľko žalobu podal žalobca na súde až dňa 2.3.2016. Rovnako došlo k premlčaniu ďalších 26 splátok zaplatených v období mesiacov jún 2011 až júl 2013. Z toho v konečnom dôsledku vyplýva, že nárok uplatnený žalobcom je premlčaný.

17. Súd prvej inštancie správne tiež aplikoval na daný prípad 3 - ročnú objektívnu premlčaciu dobu.

18. Argumentácia žalobcu o desaťročnej premlčacej dobe predpokladá, že zo strany žalovaného došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu. Pri úmyselnom zavinení bezdôvodného obohatenia musí byť zastúpená tak vedomostná, ako aj vôľová zložka zavinenia (pri nedbanlivosti je daná len vedomostná zložka). Definícia úmyselného zavinenia vyplýva z ust. § 15 Trestného zákona, podľa ktorého je trestný čin spáchaný úmyselne, ak páchatel a) chcel spôsobom uvedeným v zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzročený. Priamym úmyslom sa v zmysle § 15 písm. a) Trestného zákona rozumie to, keď páchatel chcel spôsobom uvedeným v (trestnom) zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený trestným zákonom - ak páchatel chcel porušiť alebo ohroziť chránený záujem, musel vedieť aj o tom, že bude konať protiprávne. Pri nepriamom úmysle páchatel vie, že svojím konaním ohrozí záujem chránený (trestným) zákonom a pre prípad, že sa tak stane, je s tým uzročený. Z pohľadu civilného práva sa analogicky jedná o úmyselné získanie bezdôvodného obohatenia jedného subjektu na úkor druhého subjektu.

19. Odvolací súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. októbra 2018, sp. zn. 1Cdo 238/2017, ktoré konštatuje, že „samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov, samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). Ako bolo už vyššie uvedené, v predmetnom prípade je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia, aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je treba aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu dobu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 OZ. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu, ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca musí preukázať, že v čase, kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota“. Dovolací súd v tomto svojom rozhodnutí poukázal aj na to, že „v prípade, ak nebankový subjekt (veriteľ) koná nekorektne a neuvedie do úverovej zmluvy všetky zákonom predpísané údaje, je toto jeho konanie zo zákona sankcionované tým, že zmluva sa stáva bezúročnou a bezpoplatkovou. Čo v podstate znamená, že spotrebiteľ je povinný zaplatiť veriteľovi len samotnú istinu úveru (pôžičky). Je preto dôležité správne posúdiť, či je zmluva platná s výnimkou častí o úrokoch a odplate, alebo má ešte také (iné) vady, že je ako celok neudržateľná, a preto je v celosti neplatná. Uvedené má tiež dopad na posúdenie, z akého dôvodu bezdôvodné obohatenie vzniklo, čo následne determinuje tak okamih bezdôvodného obohatenia (kedy k obohateniu došlo), ako aj začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby na uplatnenie nároku z bezdôvodného obohatenia.“ Najvyšší súd skonštatoval, že samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi, je v postavení profesionálneho podnikateľa, vo všeobecnosti

bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa.

20. Zmyslom spotrebiteľskej ochrany je dosiahnuť rovnováhu práv a povinností dodávateľa a spotrebiteľa, narušenú ich nerovnakou vyjednávacou silou a schopnosťou, a nie narúšať rovnováhu účastníkov právnych vzťahov, ktorá z podstaty všeobecnej záväznosti právnej úpravy prirodzene vyplýva. Podľa názoru odvolacieho súdu niet právneho, ekonomického a ani iného rozumného dôvodu pre to, aby zákonné podmienky plynutia premlčacích lehôt boli posudzované vo vzťahu k spotrebiteľom inak, ako v prípade ostatných fyzických a právnických osôb.

21. Z uvedených dôvodov odvolací súd postupom podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil rozsudok ako vecne správny.

22. Žalobca ako odvolateľ nemal úspech v odvolacom konaní a žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP priznal v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nárok na náhradu 100 % trov odvolacieho konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom

odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).